

**Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży
w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH**

FUNDACJA ETOH

Warszawa, 15 sierpnia 2024 roku

Spis treści

Preambuła	3
Rozdział I. Pracownicy Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH	6
Rozdział II Procedura identyfikacji dziecka podczas rejestracji w recepcji	9
Rozdział III Procedura interwencji w sytuacji ujawnienia okoliczności wskazujących na krzywdzenie dziecka przez osobę dorosłą	10
Rozdział IV Procedura w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika/inną osobę dorosłą	12
Rozdział V Procedura w przypadku podejrzenia doświadczania przez dziecko przemocy rówieśniczej	12
Rozdział VI Monitoring i ewaluacja Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży	13
Rozdział VII Przepisy końcowe	14
Załącznik nr 1 Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci i Młodzieży	15
Załącznik nr 2 Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i z dzieckiem podczas identyfikacji	16
Załącznik nr 3 Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia lub wskazywać na krzywdzenie dziecka	18
Załącznik nr 4 Karta interwencji w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH	21
Załącznik nr 5 Rejestr spraw...	22
Załącznik nr 6 Sposoby reagowania na krzywdzące zachowania rodzica/ opiekuna/ inne osoby dorosłej wobec dziecka	23
Załącznik nr 7 Jak rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym – wskazówki dla pracowników	24
Załącznik nr 8 Protokół ze spotkania...	27
Załącznik nr 9 Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży	28
Załącznik nr 10 Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH	29

Preambuła

Mając na uwadze:

- obowiązek wynikający z ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich¹
- treść wytycznych Organizacji Narodów Zjednoczonych w zakresie biznesu i praw człowieka, uznając istotną rolę biznesu w zapewnieniu poszanowania praw dzieci,

Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH przyjmuje do stosowania **Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży**.

Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH są realizowane w oparciu o niżej wymienione zasady:

1. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH został wpisany do Ewidencji pól biwakowych i innych obiektów, w których świadczone są usługi hotelarskie. Właścicielem Ośrodka jest ETOH Fundacja Rozwoju Profilaktyki, Edukacji i Terapii Problemów Alkoholowych z siedzibą w Warszawie przy ul. Mszczonowskiej 6.
2. **W Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH mogą przebywać wyłącznie osoby, które przyjeżdżają w formie zorganizowanej (szkolenia, wycieczki, uchodźcy skierowani z WCPR do zamieszkania w trybie długoterminowym).**
3. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH przyjmuje gości hotelowych, udostępniając do dyspozycji pokoje hotelowe oraz pomieszczenia ogólne, tj. stołówka, sale wykładowe, sala dla dzieci.
4. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH prowadzi swoją działalność z najwyższym poszanowaniem praw człowieka, w szczególności praw dzieci jako osób szczególnie wrażliwych na krzywdzenie.
5. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH uznaje swoją rolę w prowadzeniu biznesu społecznie odpowiedzialnego i promowaniu pożądaných postaw społecznych.
6. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH w szczególności podkreśla istotność prawnego i społecznego obowiązku zawiadamiania organów ścigania o każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę dzieci i zobowiązuje się szkolić swój personel w tym zakresie.
7. Ośrodek Szkoleniowy Fundacji ETOH zobowiązuje się edukować personel na temat okoliczności wskazujących, że dziecko przebywające w obiekcie może być krzywdzone oraz w zakresie sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje.
8. Każdy członek personelu traktuje dziecko z szacunkiem oraz uwzględnia jego indywidualność i potrzeby. Pracownik Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH nie może w

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 560.

żaden sposób przekraczać fizycznych i psychicznych granic dziecka w formie przymusu i przemocy. Personel placówki, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa oraz przepisów wewnętrznych Fundacji ETOH oraz własnych kompetencji.

9. W Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH dzieci nie mogą korzystać z wi-fi placówki. Hasło jest zakodowane i jest podawane wyłącznie gościom pełnoletnim. Jeśli w trakcie przebywania w placówce dzieci korzystają z własnego Internetu, za bezpieczeństwo odpowiadają rodzice lub opiekunowie.

Objaśnienie terminów

10. **Personelem lub członkiem personelu** Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy cywilnoprawnej, realizującą zlecenie na podstawie jednoosobowej działalności gospodarczej, członek organizacji, a także wolontariusz i stażysta.
11. **Dzieckiem/małolatkiem** jest każda osoba do ukończenia 18. roku życia.
12. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny, rodzic zastępczy, opiekun tymczasowy (czyli osoba upoważniona do reprezentowania małoletniego obywatela Ukrainy, który przebywa na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bez opieki osób dorosłych).
13. **Obca osoba dorosła** to każdy człowiek powyżej 18. roku życia, który nie jest dla dziecka jego rodzicem lub opiekunem prawnym w rozumieniu pkt. 12.
14. **Zgoda rodzica** dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka/opiekunów prawnych.
15. **Krzywdzenie dziecka** – krzywdzenie dziecka to każde zachowanie względem dziecka, które stanowi wobec niego czyn zabroniony. Oprócz tego krzywdzeniem jest zaniechanie (zamierzone lub niezamierzone), działanie lub zaniechanie, a także każdy jego rezultat, skutkujący naruszeniem praw, swobody, dóbr osobistych dziecka i zakłóceniem jego rozwoju.

Wyróżnia się następujące, podstawowe formy krzywdzenia:

Przemoc fizyczna wobec dziecka. Jest to jednorazowe bądź powtarzające się działanie bądź zaniechanie, wskutek którego dziecko doznaje faktycznej fizycznej krzywdy lub jest na nią potencjalnie zagrożone. Krzywda stanowi rezultat działania bądź zaniechania ze strony rodzica, opiekuna, osoby odpowiedzialnej za dziecko, posiadającej nad nim władzę lub takiej, której ufa.

Przemoc psychiczna wobec dziecka. Jest to długotrwała, нефizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy dzieckiem a osobą za nie odpowiedzialną lub osobą, której dziecko ufa. Tak jak w przypadku przemocy fizycznej obejmuje zarówno działania, jak i zaniechania. Do przejawów przemocy psychicznej zaliczamy m.in.:

- niedostępność emocjonalną;
- zaniechywanie emocjonalne;

- relacja z dzieckiem oparta na wrogości, obwinianiu, oczernianiu, odrzucaniu;
- nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z dzieckiem;
- niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności dziecka;
- niedostrzeganie lub nieuznawanie granic psychicznych między dzieckiem a osobą odpowiedzialną;
- nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja;
- sytuacje, w których dziecko jest świadkiem przemocy.

Przemoc seksualna wobec dziecka (wykorzystywanie seksualne dziecka). Jest to angażowanie dziecka poprzez dorosłego lub inne dziecko w aktywność seksualną. Dotyczy sytuacji, gdy nie dochodzi do kontaktu fizycznego (np. ekshibicjonizm, molestowanie werbalne – np. prowadzenie rozmów o treści seksualnej nieadekwatnej do wieku dziecka, komentowanie w sposób seksualny wyglądu i zachowania dziecka, zachęcanie do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming – strategie nieseksualnego uwodzenia dziecka z intencją nawiązania kontaktu seksualnego w przyszłości) i gdy do takiego kontaktu dochodzi (sytuacje, takie jak: dotykanie dziecka, stosunek seksualny, zmuszanie dziecka do dotykania ciała sprawcy). Każda czynność seksualna podejmowana z dzieckiem przed ukończeniem 15. roku życia jest przestępstwem. W przypadku dzieci mówimy o wykorzystaniu seksualnym, kiedy między wykorzystującym (dorosły, inne dziecko) a wykorzystywanym (dziecko) z uwagi na wiek lub stopień rozwoju zachodzi relacja władzy, opieki czy zależności. Do innej formy wykorzystywania seksualnego dzieci zalicza się wyzyskiwanie seksualne. Jest to jakiegokolwiek: faktyczne lub usiłowane nadużycie podatności dziecka na zagrożenia, przewagi sił lub zaufania - w celu seksualnym. Wyzysk seksualny obejmuje (choć nie jest to konieczne) czerpanie zysków finansowych, społecznych lub politycznych z wykorzystania seksualnego. Szczególne zagrożenie wyzyskiem seksualnym ma miejsce podczas kryzysów humanitarnych. Zagrożenie wyzyskiem seksualnym dotyczy zarówno samych dzieci, jak i opiekunów tych dzieci, mogących paść ofiarą wyzysku.

Zaniedbywanie dziecka. Jest to chroniczne lub incydentalne niezaspokajanie fizycznych i psychicznych potrzeb dziecka. Może przyjmować formę nierespektowania praw dziecka, co w rezultacie prowadzi do zaburzeń w jego zdrowiu i/lub rozwoju. Do zaniedbywania dziecka dochodzi w relacjach dziecka z osobą zobowiązaną do opieki, wychowania, troski i ochrony.

Przemoc rówieśnicza (nękanie rówieśnicze, bullying). Przemoc rówieśnicza ma miejsce, gdy dziecko doświadcza różnych form nękania ze strony rówieśników. Dotyczy działań bezpośrednich lub z użyciem technologii komunikacyjnych (np. za pośrednictwem Internetu i telefonów komórkowych). Przemoc rówieśniczą

obserwujemy, gdy szkodliwe działanie ma na celu wyrządzenie komuś przykrości lub krzywdy (intencjonalność), ma charakter systematyczny (powtarzalność), a ofiara jest słabsza od sprawcy bądź grupy sprawców. Obejmuje:

- przemoc werbalną (np. przezywanie, dogadywanie, ośmieszanie);
- przemoc relacyjną (np. wykluczenie z grupy, ignorowanie, nastawianie innych przeciwko osobie, szantaż);
- przemoc fizyczną (np. pobicie, kopanie, popychanie, szarpanie);
- przemoc materialną (np. kradzież, niszczenie przedmiotów);
- cyberprzemoc/przemoc elektroniczną (np. złośliwe wiadomości w komunikatorach, wpis w serwisie społecznościowym, umieszczanie w Internecie zdjęć lub filmów ośmieszających ofiarę);
- wykorzystanie seksualne - dotykanie intymnych części ciała lub zmuszanie do stosunku płciowego lub innych czynności seksualnych przez rówieśnika,
- przemoc uwarunkowaną normami i stereotypami związanymi z płcią (np. przemoc w relacjach romantycznych między rówieśnikami).

16. **Koordynator** odpowiedzialny za Politykę ochrony dzieci i młodzieży to wyznaczony przez Dyrektora Fundacji ETOH członek personelu Ośrodka Szkoleniowego, sprawujący nadzór nad realizacją Polityki ochrony dzieci i młodzieży w placówce.

17. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział I

Pracownicy Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH

§ 1. Zasady ogólne

1. Dyrektor Fundacji ETOH zapewnia podstawowe szkolenie pracownikom Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH w zakresie rozpoznawania czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dziecka, mechanizmów zjawiska przemocy domowej oraz aktów prawnych regulujących wyżej wymienione. Dyrektor Fundacji ETOH, zgodnie z wewnętrznymi dokumentami, sprawuje nadzór merytoryczny i organizacyjny nad Ośrodkiem Szkoleniowym Fundacji ETOH.
2. Pracownicy Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH posiadają podstawową wiedzę na temat czynników ryzyka i symptomów krzywdzenia dziecka, mechanizmów zjawiska przemocy domowej, aktualnych przepisów prawa odnoszących się do wyżej wymienionych oraz procedur Ośrodka regulujących reagowanie na krzywdzenie dziecka.
3. Pracownicy Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH znają podstawowe zasady rozmowy z dziećmi i małoletnimi, w tym jak rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym (**Załącznik nr 7**)

4. Personel Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH zna i stosuje zasady bezpiecznych relacji personel–dziecko i dziecko–dziecko ustalone w placówce w odniesieniu do Polityki ochrony dzieci .
5. Rekrutacja personelu Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH odbywa się zgodnie z zasadami bezpiecznej rekrutacji personelu (**Załącznik nr 10**).
6. Stali pracownicy oraz osoby w trakcie procesu zatrudnienia zapoznają się z Polityką ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem i podpisują zobowiązanie do przestrzegania zasad ochrony dzieci (**Załącznik nr 1**).
7. Przed zatrudnieniem ustalane jest czy w przeszłości kandydat nie dopuścił się krzywdzenia dziecka. Ustalenia następują poprzez uzyskanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego oraz z Rejestru Przystępców na Tle Seksualnym.

§ 2. Zakres kompetencji i odpowiedzialności

Koordynatora ds. Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży

8. Dyrektor Fundacji ETOH powołuje Koordynatora ds. Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży w dalszej części dokumentu zwanego „Koordynatorem”).
9. Do obowiązków Koordynatora należy:
 - a) zapoznanie pracowników z treścią Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży;
 - b) organizacja i dokumentowanie procesu edukacji pracowników w zakresie rozpoznawania symptomów, że przebywające w obiekcie dziecko może być krzywdzone oraz sposobów szybkiego i odpowiedniego reagowania na takie sytuacje, zgodnie z procedurami przyjętymi przez obiekt;
 - c) prowadzenie rejestru interwencji;
 - d) zabezpieczenie dowodów i przekazanie ich na wniosek służb w formie kopii listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji;
 - e) prowadzenie procedury w sytuacji, kiedy doszło do skrzywdzenia dziecka przez pracownika obiektu lub inną osobę dorosłą, która nie jest bezpośrednio zatrudniona przez Fundację ETOH, lecz przez podmiot trzeci, w tym wypełnienie protokołu ze spotkania w sytuacji procedury interwencji, gdy nastąpiło podejrzenie że dziecko doświadcza przemocy ze strony pracownika Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH (**Załącznik nr 8**)
10. Dane Koordynatora są dostępne dla wszystkich pracowników i gości obiektu, również dzieci. Dane muszą zawierać informację, w jaki sposób można skontaktować się z Koordynatorem (adres e-mail, telefon, dostępność: dni i godziny pracy).
11. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży w wersji zrozumiałej dla dzieci znajdują się w sali zabaw dla dzieci.

§ 3. Zachowania i praktyki oczekiwane od pracowników

12. Od pracowników Fundacji ETOH oczekiwane są następujące zachowania:
 - a) W komunikacji z dzieckiem należy zachować cierpliwość i szacunek.
 - b) Należy słuchać uważnie dziecka i udzielać mu odpowiedzi adekwatnych do jego wieku i danej sytuacji. Komunikując się z dzieckiem wymagane jest, by twarz pracownika była na poziomie twarzy dziecka.
 - c) Jeśli dziecko czuje się niekomfortowo z jakąś sytuacją lub potrzebuje pomocy, spokojnym głosem należy zapewnić je, że może o tym powiedzieć tobie lub innej wskazanej osobie i uzyskać pomoc.
 - d) Wszystkie dzieci, bez względu na jakiegokolwiek cechy, w tym ich płeć, orientację seksualną, sprawność/niepełnosprawność, status społeczny, etniczny, kulturowy, religijny i światopogląd, muszą być traktowane jednakowo.
 - e) Jeśli widzimy dziecko/dzieci pozostawione bez opieki, a sytuacja może wskazywać na zagrożenie bezpieczeństwa dziecka, należy podjąć działania, aby odnaleźć rodzica/opiekuna.

§ 4. Zachowania i praktyki niedopuszczalne ze strony pracowników w stosunku do dzieci w obiekcie

13. Nie wolno krzyczeć, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać dziecka.
14. Nie wolno bić, szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej dziecka, chyba że występuje zagrożenie zdrowia lub życia dziecka.
15. Nie wolno nawiązywać z dzieckiem jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu nieodpowiednich propozycji. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie dzieciom treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
16. Nie wolno utrzymywać wizerunku dziecka w celach prywatnych ani służbowych (nagrywanie, fotografowanie) bez zgody rodziców/opiekunów dziecka i zgody samego dziecka. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków dzieci. Wyjątkiem jest sytuacja, kiedy wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza - wtedy zgoda rodzica/opiekuna dziecka nie jest wymagana.
17. Nie wolno nawiązywać kontaktu z dzieckiem poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych) ani spotykać się z dzieckiem poza miejscem pracy.
18. Nie wolno proponować dziecku alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji.
19. Niedopuszczalne jest dotykanie dziecka, jeśli ono tego nie chce ani w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.

20. Jeśli pracownik będzie świadkiem jakiegokolwiek z opisanych w pkt 12 zachowań i/lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub dzieci, zobowiązany jest do poinformowania o tym osoby odpowiedzialnej w obiekcie za wdrażanie i monitorowanie Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży lub bezpośredniego przełożonego.
21. W Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH dzieci nie mogą korzystać z wi-fi placówki. Hasło jest zakodowane i jest podawane wyłącznie gościom pełnoletnim. Jeśli w trakcie przebywania w placówce dzieci korzystają z własnego Internetu, za bezpieczeństwo odpowiadają rodzice lub opiekunowie.

Rozdział II

Procedura identyfikacji dziecka podczas rejestracji w recepcji

1. Jedną z form skutecznego zapobiegania krzywdzeniu dzieci jest identyfikacja dziecka przebywającego w obiekcie i jego/jej relacji w stosunku do osoby dorosłej, z którą przebywa w obiekcie. Personel podejmuje wszelkie możliwe kroki zmierzające do przeprowadzenia identyfikacji dziecka i jego relacji z osobą dorosłą, z którą znajduje się w obiekcie. Przykłady rozmowy są opisane w **Załączniku nr 2**.
2. Przy przybyciu do Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH należy dokonywać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji z osobą dorosłą, z którą przebywa. Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia znajdują się w **Załączniku nr 3**.
3. Aby dokonać identyfikacji dziecka i jego/jej relacji w stosunku do osoby, z którą przebywa w obiekcie, należy:
 - a) Zapytać o tożsamość dziecka oraz o relację dziecka w stosunku do osoby, z którą przybyło do obiektu lub w nim przebywa. W tym celu należy poprosić o dokument tożsamości dziecka lub inny dokument potwierdzający, że osoba dorosła ma prawo do sprawowania opieki nad dzieckiem w obiekcie. W przypadku braku dokumentu tożsamości można poprosić o podanie danych dziecka (imię, nazwisko, adres, numer PESEL).
 - b) W przypadku braku dokumentów wskazujących na pokrewieństwo dziecka i osoby dorosłej należy zapytać o tę relację osobę dorosłą oraz **dziecko**.
 - c) Jeżeli osoba dorosła nie jest rodzicem lub opiekunem prawnym dziecka, należy zapytać, czy posiada dokument świadczący o zgodzie rodziców na wspólny wyjazd osoby dorosłej z dzieckiem (np. pisemne oświadczenie).
 - d) Jeżeli osoba dorosła nie posiada dokumentu zgody rodziców, należy poprosić o numer telefonu wyżej wymienionych, aby zadzwonić i potwierdzić przebywanie dziecka w obiekcie z obcą osobą dorosłą za wiedzą i zgodą rodziców/opiekunów prawnych.
 - e) W przypadku oporu ze strony osoby dorosłej co do okazania dokumentu dziecka i/lub wskazania relacji należy wyjaśnić, że procedura służy zapewnieniu dzieciom korzystającym z pobytu w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH bezpieczeństwa.

4. W przypadku gdy rozmowa nie rozwieje wątpliwości dotyczących podejrzenia wobec dorosłego i jego intencji skrzywdzenia dziecka, należy dyskretnie powiadomić przełożonego i pracowników ochrony (skorzystać z przycisku napadowego). Aby nie wzbudzać podejrzeń, można np. powołać się na konieczność skorzystania ze sprzętów na tyłach recepcji, prosząc osobę dorosłą, aby poczekała wraz z dzieckiem w holu, stołówce lub innym miejscu.
5. Od momentu kiedy pojawiły się pierwsze wątpliwości, zarówno dziecko, jak i osoba dorosła powinni być pod stałą obserwacją personelu i nie zostawać sami.
6. W przypadku gdy rozmowa potwierdzi przekonanie o próbie lub popełnieniu przestępstwa na szkodę dziecka, przełożony zawiadamia o tym fakcie policję. Dalej stosuje się procedurę w przypadku okoliczności wskazujących na skrzywdzenie dziecka.
7. W przypadku gdy świadkami nietypowych i/lub podejrzanych sytuacji są pracownicy np. serwis sprząający, ochrony i in., powinni oni o tym niezwłocznie zawiadomić przełożonego, który zadecyduje o podjęciu odpowiednich działań.
8. W zależności od sytuacji i miejsca przełożony weryfikuje, na ile podejrzenie krzywdzenia dziecka jest zasadne. W tym celu dobiera odpowiednie środki prowadzące do wyjaśnienia sytuacji lub podejmuje decyzję o przeprowadzeniu interwencji i zawiadamia policję.
9. Wszystkie obserwacje niepokojących sygnałów dotyczących czynników ryzyka, rozmowy z rodzicami lub opiekunami prawnymi są odnotowywane w karcie interwencji (**Załącznik nr 4**).
10. W Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH prowadzi się coroczny rejestr spraw związanych z krzywdzeniem dziecka (**Załącznik nr 5**).

Rozdział III

Procedura interwencji w sytuacji ujawnienia okoliczności wskazujących na krzywdzenie dziecka przez osobę dorosłą

1. Ujawnienie krzywdzenia może nastąpić w następujący sposób:
 - a) dziecko ujawniło pracownikowi Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH fakt krzywdzenia,
 - b) pracownik zaobserwował krzywdzenie,
 - c) dziecko ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia), a zapytane odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie np. znalezienie materiałów pornograficznych z udziałem dzieci w pokoju osoby dorosłej.
2. W przypadku stwierdzenia krzywdzenia dziecka przez rodzica/opiekuna lub inną osobę dorosłą, z którą dziecko przebywa na terenie obiektu, każdy pracownik, będący świadkiem takiego krzywdzenia, powinien na nie stanowczo zareagować oraz niezwłocznie zawiadomić przełożonego/osobę decyzyjną.

3. W przypadku istniejącego zagrożenia bezpieczeństwa dziecka, pracownik, który powziął uzasadnione podejrzenie skrzywdzenia dziecka niezwłocznie zawiadamia policję, dzwoniąc pod numer 112 i opisując okoliczności zdarzenia. Niezależnie od powyższego Pracownik zawiadamia o zdarzeniu Koordynatora Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH.
4. Należy dołożyć starań, aby utrudnić lub nawet uniemożliwić dziecku oraz osobie podejrzanemu o krzywdzenie dziecka oddalenie się z obiektu.
5. W przypadku określonym w art. 243 Kodeksu postępowania karnego można dokonać ujęcia obywatelskiego osoby podejrzanego. W takiej sytuacji, do czasu przybycia policji, osoba zatrzymana pozostaje pod nadzorem pracowników ochrony lub innych pracowników Ośrodka, którzy mogą dokonać takich czynności bez narażenia swojego zdrowia lub życia.
6. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Dziecko, w miarę możliwości, powinno przebywać pod opieką pracownika do czasu przyjazdu policji. O ile to możliwe, należy podjąć próbę wsparcia dziecka.
7. W przypadku uzasadnionego podejrzenia, że doszło do popełnienia przestępstwa skutkującego kontaktem dziecka z materiałem biologicznym sprawcy (sperma, ślina, naskórek), należy w miarę możliwości nie dopuścić, aby dziecko myło się oraz jadło/piło do czasu przyjazdu policji. Należy spokojnie i z szacunkiem wyjaśnić dziecku, dlaczego zastosowano wobec niego takie ograniczenia.
8. Po przejęciu dziecka przez policję należy zabezpieczyć materiał oraz inne istotne dowody (np. dokumenty) dotyczące zdarzenia i przekazać je Koordynatorowi, który na wniosek służb przekaze ich kopię listem poleconym lub osobiście prokuratorowi lub policji.
9. Jeżeli pracownik obiektu jest świadkiem przemocy fizycznej zastosowanej wobec dziecka (klapsy, szarpanie, krzyk, inne wymienione w definicji przemocy fizycznej), powinien starać się przerwać krzywdzenie i zareagować. Możliwe formy i sposoby reagowania na krzywdzące zachowania rodzica/opiekuna/innej osoby dorosłej wobec dziecka znajdują się w **Załączniku nr 6**.
10. W sytuacji pozostawienia dziecka poniżej 7. roku życia bez opieki, pracownik który powziął informacje o takim zdarzeniu, powinien powiadomić o tym fakcie przełożonego. Przełożony, który został powiadomiony o sytuacji, podejmuje decyzje o dalszym postępowaniu, w kontekście zapisów Kodeksu karnego i Kodeksu wykroczeń². W zależności od tego kontekstu przełożony podejmuje próbę odnalezienia rodzica/opiekuna prawnego lub innej osoby dorosłej, z którą dziecko przebywa na terenie obiektu i wyjaśnia, że nie może on pozostawiać dziecka bez opieki. W sytuacji, kiedy odnalezienie rodzica/opiekuna prawnego lub innej osoby dorosłej, z którą dziecko przebywa w obiekcie, nie jest możliwe, lub rodzic/opiekun prawny/inna osoba dorosła

² Kodeks karny art. 160 par. 1 i 2; art. 210 par. 1, Kodeks wykroczeń art. 106.

nie chce lub/i nie jest zdolna przejąć opieki nad dzieckiem, przełożony zawiadamia o tym fakcie policję. W każdym przypadku należy zadbać o bezpieczeństwo dziecka.

11. Po interwencji należy zgłosić zdarzenie Koordynatorowi, który następnie opisuje je w dzienniku zdarzeń lub innym dokumencie przeznaczonym do tego celu.

Rozdział IV

Procedura w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika/inną osobę dorosłą

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez pracownika lub inną osobę dorosłą, która nie jest bezpośrednio zatrudniona przez Fundację ETOH, lecz przez podmiot trzeci, osoba, która powzięła tę informację powinna niezwłocznie poinformować o tym fakcie Koordynatora, a pod jego nieobecność inną osobę wyznaczoną do tego celu.
2. Jeżeli zagrożone jest życie lub zdrowie dziecka, osoba, która powzięła wiadomość na ten temat, powinna niezwłocznie powiadomić policję, dzwoniąc na numer alarmowy 112, podając dane własne, dane dziecka (o ile to możliwe), miejsce pobytu dziecka oraz opis okoliczności sprawy oraz powiadomić przełożonego/osobę decyzyjną, który powiadamia opiekunów/rodziców dziecka. Osoba, która powzięła wiadomość o zdarzeniu informuje także Koordynatora w formie mailowej/pisemnej.
3. W przypadku, gdy pracownik dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, Koordynator, po powzięciu informacji, powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchując pracownika podejrzanego o krzywdzenie oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji, gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności, gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, Koordynator powinien zarekomendować osobie kierującej obiektem adekwatne działania personalne w stosunku do tego pracownika.
4. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia nie jest bezpośrednio zatrudniona przez Fundację ETOH, lecz przez podmiot trzeci (np. outsourcing), wówczas należy zarekomendować zakaz jej wstępu na teren Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH, a w razie potrzeby rozwiązać z podmiotem trzecim umowę.

Rozdział V

Procedura w przypadku podejrzenia doświadczenia przez dziecko przemocy rówieśniczej

1. W przypadku powzięcia informacji o krzywdzeniu dziecka przez rówieśnika/rówieśników, tj. przemocy fizycznej, np. naruszeniu nietykalności cielesnej, pobicia; przemocy psychicznej,

np.: zastraszaniu, wymuszaniu, wyłudzeniu pieniędzy, rzeczy lub innych korzyści materialnych, umniejszaniu, poniżaniu, izolacji itp.; przemocy seksualnej, np. okazywaniu treści pornograficznych, zmuszaniu do innych czynności seksualnych, wykorzystaniu seksualnym i itp., personel Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH – powiadamia rodzica dziecka. O sposobie i trybie zawiadomienia rodzica decyduje dyrektor Fundacji ETOH.

2. Dyrektor Fundacji ETOH lub Koordynator organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu. Dziecku doświadczonemu krzywdzeniem i jego rodzicowi udzielane jest wsparcie, w tym w potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb (poinformowanie policji i sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
3. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzewane o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
4. Dyrektor Fundacji ETOH, w sytuacji powzięcia podejrzenia o popełnieniu przestępstwa, zawiadamia policję/prokuraturę, w zależności od kontekstu sytuacji. Może również zawiadomić ośrodek pomocy społecznej, sąd rodzinny lub szkołę, do której uczęszcza dziecko itp.
5. Wszyscy pracownicy placówki i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych podjęły informacje o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
6. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje członek personelu, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

Rozdział VI

Monitoring i ewaluacja Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży

1. Dyrektor Fundacji ETOH powołuje Koordynatora odpowiedzialnego za Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży stosowane w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH i umieszcza jego dane kontaktowe w miejscu łatwo dostępnym dla personelu oraz gości hotelu, w tym również dzieci.
2. Dyrektor Fundacji ETOH określa zakres zadań oraz kompetencji Koordynatora w zakresie przygotowania pracowników do stosowania zapisów Standardów Ochrony Dzieci i

Młodzieży, zasad przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposobu dokumentowania tych czynności.

3. Koordynator, o którym mowa w punkcie poprzedzającym, co najmniej raz na 2 lata dokonuje monitoringu i ewaluacji Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży.
4. Monitoring i ewaluacja obejmują weryfikację realizacji Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży, reagowanie na sygnały naruszenia zasad i procedur oraz zaproponowanie zmian w dokumencie, zwłaszcza pod kątem dostosowania ich do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
5. Koordynator przeprowadza wśród pracowników Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH, co najmniej raz na 2 lata, ankietę monitorującą poziom realizacji Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży (Załącznik nr 9).
6. W ankiecie pracownicy mogą proponować zmiany oraz wskazywać naruszenia w obszarze zasad i procedur Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH.
7. Koordynator dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez pracowników, sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje Dyrektorowi Fundacji ETOH. Dyrektor wprowadza do dokumentu niezbędne zmiany i ogłasza pracownikom nowe brzmienie Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży.

Rozdział VII

Przepisy końcowe

1. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży wchodzi w życie z dniem 15.08.2024 roku.
2. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży są udostępnione wszystkim pracownikom poprzez umieszczenie ich na stronie internetowej Fundacji ETOH oraz w sekretariacie Fundacji
3. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży są udostępniane pełnoletnim gościom Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH poprzez umieszczenie na stronie internetowej Fundacji ETOH oraz w sekretariacie Fundacji.
4. Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży udostępnione są w wersji zrozumiałej i skróconej dla dzieci przebywających na terenie Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH w miejscu dla nich dostępnym i widocznym. Wersja skrócona może zawierać elementy graficzne.

Załącznik nr 1

Oświadczenie o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci i Młodzieży

miejsowość, dnia

Oświadczam, że zapoznałam/em się ze Standardami Ochrony Dzieci i Młodzieży obowiązującymi w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

czytelny podpis

Załącznik nr 2

Przykładowy schemat rozmowy z dorosłym i z dzieckiem podczas identyfikacji

1. Podczas rozmowy z osobą dorosłą należy zachować spokój, być uprzejmym i cierpliwym.
2. Na początku rozmowy warto poinformować osobę dorosłą, że w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH obowiązują Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży i w związku z tym, obowiązkiem pracownika jest weryfikacja tożsamości dziecka i relacji łączącej go z osobą dorosłą, towarzyszącą dziecku. Jest to również zgodne z ustawą o ochronie małoletnich.
3. Mogą zaistnieć sytuacje, w których osoba dorosła będzie czuła się niekomfortowo, wyrazi swój sprzeciw albo niezadowolenie. Nie musi to oznaczać, że jest ona potencjalnym przestępcą.

Przykład rozmowy z gościem:

«W Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH obowiązują Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży, w związku z tym w momencie rejestracji prosimy o przedstawienie dokumentów tożsamości dziecka i towarzyszącej mu osoby. Czy dziecko ma przy sobie dokument tożsamości?»
(legitymacja, paszport, inne dokumenty pozwalające ustalić tożsamość dziecka).

Jeżeli dziecko nie posiada dokumentu lub po jego sprawdzeniu nie ma pewności, że osoba dorosła jest prawnym opiekunem dziecka, zadajemy osobie dorosłej poniższe pytania, które pomogą ocenić sytuację:

1. Jak nazywa się dziecko, ile ma lat?
2. Czy jest Pan/Pani prawnym opiekunem dziecka? lub Czy dziecko jest z Panem/Panią spokrewnione? Czy ma Pan/Pani dokument uprawniający do sprawowania opieki nad dzieckiem?
3. Czy ma Pan/Pani zaświadczenie od rodziców dziecka, że przebywa ono pod Pana/Pani opieką?
4. Czy może Pan/Pani lub dziecko wykonać telefon do rodziców/opiekunów, abyśmy mogli to potwierdzić?
5. Czy mogę poznać cel podróży Pana/Pani i dziecka?

Przykładowa rozmowa z dzieckiem:

Witamy Cię w naszym obiekcie.

Ja mam na imię.....i jestem odpowiedzialny/a za.....

Chciałabym/chciałbym Ci zadać kilka pytań:

1. Jak się nazywasz, ile masz lat? Gdzie mieszkasz?
2. Kim jest osoba, z którą przyszedłeś/przebywasz/podróżujesz?
3. Czy znacie się dobrze z tym Panem/Panią?
4. Gdzie są twoi rodzice? Chcielibyśmy się z nimi skontaktować, czy masz do nich numer telefonu?

UWAGA:

1. Jeżeli dorosły odpowiada za dziecko, informujemy, że chcemy porozmawiać bezpośrednio z dzieckiem.
2. W każdej sytuacji, w której nie możemy dokonać ustalenia tożsamości dziecka i relacji pomiędzy nim a dorosłym, który mu towarzyszy, prosimy osobę dorosłą o wypełnienie oświadczenia, o którym mowa w rozdziale II pkt 3, ppkt. c.
3. Jeżeli dorosły utrudnia kontakt z dzieckiem, nie chce podać danych dziecka ani wypełnić oświadczenia, należy zaproponować dorosłemu rozmowę z przełożonym.
4. Jeśli osoba dorosła chce zrezygnować z usługi noclegowej z powodu wymaganych procedur i opuścić obiekt wraz z dzieckiem, pracownik recepcji powinien próbować załagodzić sytuację i zaproponować rejestrację dorosłego z dzieckiem bez konieczności składania oświadczenia i podawania danych. Jednocześnie po zakończeniu procesu rejestracji i oddaleniu się osoby dorosłej do pokoju, zgłasza tę sytuację przełożonemu, gdyż istnieje ryzyko, że może dojść do skrzywdzenia dziecka na terenie obiektu. Przełożony podejmuje decyzje o dalszych działaniach: obserwacji osoby dorosłej lub o wezwaniu policji, która może dokonać wylegitymowania i weryfikacji osoby dorosłej i dziecka, z którym ta osoba przebywa.

Załącznik nr 3

Przykłady sytuacji mogących budzić podejrzenia lub wskazywać na krzywdzenie dziecka

UWAGA!

Wystąpienie niektórych zdarzeń nie oznacza automatycznie, że dochodzi do krzywdzenia małoletniego. Ważne jest, żeby zachować czujność i zwracać uwagę na sytuacje, które wzbudzają niepokój. Sytuacją niepokojącą będzie na pewno taka, w której relacja osoby dorosłej i dziecka nie wydaje się swobodna i opiekuńcza.

RECEPCJA

Gość nie chce podać swoich danych osobowych ani danych dziecka.	Dziecko nie wie, gdzie jest albo pytane o cel podróży podaje niespójne odpowiedzi.
Gość zabiera dziecko bezpośrednio do pokoju, sprawia wrażenie jakby nie chciał, żeby dziecko nawiązało kontakt z osobą pracującą w recepcji.	Gość, który melduje się z dzieckiem, zaprasza inne osoby, które nie są gośćmi obiektu (osoby takie mogą pojawiać się na krótki czas).
Gość z dzieckiem płaci codziennie (nie wie, na jak długo się zatrzyma) albo prosi kogoś innego, żeby zapłacił za jego pobyt.	Gość z dzieckiem wynajmuje pokój na godziny albo nie na cały dzień; lub wynajmuje pokój na bardzo długi okres.
Gość posiada ze sobą gadżety czy przedmioty, które mogą być przekazywane dzieciom jako prezenty.	Gość, który przyjeżdża z dzieckiem, nie ma bagażu albo przyjeżdża z bardzo małym bagażem (podręczna torba/aktówka).
Gość pojawia się w obiekcie z dzieckiem, z którym wcześniej nie meldował się w recepcji.	Dziecko przychodzi do obiektu późno w nocy lub w czasie, kiedy powinno być w szkole.
Gość niebędący rodzicem dziecka wynajmuje pokój, w którym jest mniej łóżek niż meldowanych osób – np. łóżko małżeńskie.	Dziecko jest ubrane w sposób nieodpowiedni do pogody albo nieadekwatny względem osoby dorosłej, z którą przyjechało do obiektu.

Podczas rejestracji dziecko wydaje się niespokojne, zestresowane czy zmuszone do przebywania w obiekcie z osobą dorosłą.	Gość oświadcza, że nie ma dokumentów swoich i/lub dziecka; nie chce udzielić wyjaśnień.
Dorosły meldujący się z dzieckiem, nie pozwala nawiązać recepcjoniście bezpośredniego kontaktu z dzieckiem – odpowiada za dziecko, nie dopuszcza dziecka do głosu.	Dziecko sprawia wrażenie, jakby było pod wpływem środków odurzających lub alkoholu (zaburzony i błędny wzrok, problem z utrzymaniem równowagi, niewyraźna mowa, brak reakcji na bodźce).
Gość zachowuje się wobec dziecka w sposób nacechowany seksualnie, a relacja między osobą dorosłą a dzieckiem nie wydaje się naturalna i opiekuńcza.	

POZOSTAŁE CZĘŚCI WSPÓLNE I TEREN OŚRODKA

Gość porusza się po obiekcie z dzieckiem, z którym nie był zameldowany w obiekcie.	Dzieci, które wydają się być bez opieki, proszą o jedzenie, napoje czy pieniądze.
Wymiana gotówki pomiędzy osobą dorosłą a dzieckiem (wymiana może budzić podejrzenie przekazywania wynagrodzenia za usługi).	Nastolatki czekają poza swoim pokojem na osobę dorosłą, która je odbiera i nie wydaje się ich rodzicem czy opiekunem (możliwe, że jest to klient, sutener albo handlarz ludźmi).
Gość dopytuje się o usługi seksualne dla dorosłych, w tym z młodymi osobami (np. zasłyszana rozmowa na korytarzu).	W pokoju znajdują się ubrania dziecięce albo zabawki, mimo że dziecko nie zostało zameldowane w obiekcie.
Dzieci wydają się niespokojne, zdenerwowane i unikają kontaktu wzrokowego.	Osoba dorosła zachowuje się w sposób nacechowany seksualnie wobec dziecka – nie jest to naturalna i opiekuńcza relacja.
	Dorosły podaje dziecku alkohol.

Podczas pobytu osoba dorosła i dziecko nie przychodzą do sali na śniadanie.	Brak zgody na wejście do pokoju przez cały pobyt gościa.
Dużo banknotów/gotówki zauważonych w pokoju (może świadczyć o nielegalnych płatnościach).	Dzieci pozostawione bez opieki przez długi czas w pokoju lub w ogóle niewychodzące z pokoju (np. donoszone jest im jedzenie).
Zauważone w pokoju w dużej liczbie komputery, telefony komórkowe, czytniki do kart płatniczych.	Zauważony alkohol albo narkotyki w pokoju, w którym osoba dorosła zameldowała się z dzieckiem.
Osoba dorosła i dzieci nieczęsto wychodzą z pokoju, prawie wcale nie wychodzą albo wychodzą tylko w godzinach, kiedy mało gości przemieszcza się po obiekcie.	Osoby dorosłe, które nie są gośćmi obiektu, przebywają w Ośrodku, zdają się obserwować okolicę i kontaktują się z gościem obiektu, który przyjechał z dzieckiem.
Osoby z zewnątrz, niezameldowane w obiekcie, zdają się szukać klientów i coś im oferować (możliwe, że będą chciały pośredniczyć w przekazaniu kontaktów do dzieci).	W pokoju, w którym osoba dorosła zameldowała się tylko z dzieckiem/dziećmi, znajdują się prezerwatywy, narkotyki, etc. materiały pornograficzne zostawione w widocznym miejscu itp.

Załącznik nr 4

Karta interwencji w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH

1. Imię i nazwisko dziecka		
2. Przyczyna interwencji (forma krzywdzenia)		
3. Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
4. Opis działań podjętych przez pracownika	Data	Działanie
5. Spotkania z opiekunami dziecka	Data	Opis spotkania
6. Forma podjętej interwencji (zakreślić właściwie)	<ul style="list-style-type: none">• Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa.• Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.• Inny rodzaj interwencji. Jaki?	
7. Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencje) i data interwencji	Data	Działanie
8. Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, działania placówki/działania rodziców	Data	Działanie

Załącznik nr 5

**Rejestr spraw związanych z krzywdzeniem dziecka i przemocą domową
w Ośrodku Szkoleniowy Fundacji ETOH**

L.P.	Imię i nazwisko dziecka	Osoba zgłaszająca	Numerteczki dziecka	Karta interwencji

Załącznik nr 6

Sposoby reagowania na krzywdzące zachowania rodzica/opiekuna/innej osoby dorosłej wobec dziecka

Jeżeli widzisz przemoc wobec dziecka ze strony rodzica lub opiekuna – dziecko jest szarpane, wyzywane, poniżane, bite (np. karcenie kłapsem) – **zareaguj!**

Twoja reakcja na krzywdę przywraca dziecku poczucie bezpieczeństwa i daje szansę na lepszą przyszłość. Może również ochronić zdrowie, a nawet życie dziecka!

Jak możesz zareagować:

ZAUWAŻ

Zasygnalizuj, że zauważyłeś sytuację krzywdzenia dziecka. Nawiązanie kontaktu wzrokowego może być wystarczającą reakcją powstrzymującą przemocowe zachowanie rodzica, opiekuna lub innego dorosłego towarzyszącego dziecku. Nie obawiaj się obserwować. Masz prawo przyglądać się temu, co dzieje się na terenie obiektu czy w przestrzeni publicznej.

NAWIĄŻ KONTAKT

1. Kiedy rodzicem targają tak silne emocje, że nie potrafi powstrzymać przemocy wobec swojego dziecka, nie dotrą do niego racjonalne argumenty. Jeśli chcesz skutecznie zareagować, spróbuj obniżyć jego napięcie.
2. Zadaj proste pytanie, np. „Przepraszam, czy coś się stało.”
3. Możesz też odnieść się do własnych doświadczeń, np.: „Pamiętam, kiedy moje dzieci były w tym wieku. To bardzo trudny czas. Czy mogę w czymś pomóc?”
4. Czasem wystarczy głośno powiedzieć: „Widzę, że jest Pani/Panu trudno” lub „Czasem mamy zły dzień i wtedy nie potrafimy się dogadać”.
5. Sama próba nawiązania takiej rozmowy może dać rodzicowi do myślenia i zatrzymać przemoc wobec dziecka. Może to być też początek dalszej rozmowy prowadzącej do uspokojenia sytuacji.

NAZWIJ SYTUACJĘ

Nie krytykuj i nie atakuj, ale też nie unikaj nazywania rzeczy po imieniu.

Spokojnie, ale stanowczo mów o tym, co cię zaniepokoiło – np. „Widzę, że uderzył Pan dziecko”, „Proszę nie bić dziecka. Proszę nigdy tego nie robić”.

Załącznik nr 7

Jak rozmawiać z dzieckiem krzywdzonym – wskazówki dla pracowników

Jeżeli w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH dojdzie do sytuacji interwencji w celu ratowania zdrowia lub życia dziecka, albo do sytuacji, w której samo dziecko ujawnia krzywdzenie – należy przede wszystkim zadbać o bezpieczeństwo dziecka. Do czasu przyjazdu policji lub innych służb interwencyjnych dziecko powinno przebywać pod opieką pracownika.

Taka sytuacja może powodować silny stres u dziecka i prowadzić do różnych reakcji, takich jak:

- pobudzenie i panika,
- zachowania uciezkowe mające na celu odwrócenie uwagi od trudnej sytuacji: bagatelizowanie sytuacji, śmiech, inne zachowania, które wydają się być nieadekwatne,
- agresja, autoagresja, zachowania regresywne (bujanie się, zaciskanie pięści),
- wrażenie zdezorientowania lub zagubienia,
- wrażenie wycofania, bycie cichym, niewielki ruch lub jego brak.

Każdy kontakt z dzieckiem pokrzywdzonym wymaga delikatności oraz empatii.

Dziecko, które doznało krzywdzenia ze strony dorosłych jest bardzo nieufne. Przez długi czas mogło doświadczać poczucia silnego zagrożenia życia, może odczuwać, że nie kontroluje własnego losu, jest bezradne i przestraszone.

Dziecko doświadczony wykorzystaniem seksualnym często jest przekonane, że inne osoby dorosłe nie uwierzą w jego relację i boi się, że zostanie obwinione i uznane za „złą” osobę. Dodatkowo dziecko czuje się w pewnym stopniu odpowiedzialne za fakt bycia wykorzystanym, co powoduje w nim ogromne poczucie winy.

W wyniku manipulacji ze strony sprawcy, dziecko postrzega go jako osobę mającą wyjątkowy wpływ, przed którym nikt nie może dziecka ochronić.

Zdarza się, że sprawcy grożą dziecku, że jeżeli będzie przeciwko nim zeznawać, jemu lub bliskim mu osobom może stać się „coś złego”. Sprawcy często wikłają dziecko w zмовę milczenia. Używają argumentów wpędzających dziecko w poczucie winy, wmawiając, że jest ono współodpowiedzialne za to, co się stało, albo przekonują, że jeśli ujawni wykorzystywanie, to nikt mu nie uwierzy, a sprawca uniknie kary.

Dziecko-ofiara handlu ludźmi często jest świadkiem przemocy, przestępstw, a nierzadko zdarza się, że samo jest zmuszane do ich popełniania. Sprawca wykorzystuje to, strasząc dziecko, że czeka je za to kara ze strony organów ścigania. W związku z tym dziecko, zastraszone, broni i tłumaczy sprawcę. W przypadkach doświadczenia skrajnego zagrożenia życia u ofiary może

rozwinąć się syndrom sztokholmski. Syndrom ten jest skutkiem psychologicznych reakcji na silny stres, który może spowodować, że dziecko nawiąże współpracę ze sprawcą wykorzystania lub nawet zacznie go traktować jak swojego opiekuna.

OGÓLNE ZASADY NAWIĄZYWANIA KONTAKTU Z DZIECKIEM MŁODSZYM:

- Zniż się do poziomu dziecka, czyli postaraj się być na wysokości wzroku dziecka (usiądź naprzeciwko/ukucnij itp.).
- Zwracaj się do dziecka po imieniu, jeśli to możliwe.
- Mów powoli, spokojnym głosem, wyraźnie.
- Posługuj się prostym językiem.
- Utrzymuj kontakt wzrokowy.
- Obserwuj, czy jesteś przez dziecko rozumiany.
- W pytaniach wykorzystuj określenia używane przez dziecko.

ZASADY PROWADZENIA ROZMOWY Z DZIECKIEM POKRZYWDZONYM:

1. Podchodząc do dziecka, najpierw się przedstaw.
2. Zaakceptuj i uznaj jego reakcje oraz uczucia. Bądź uważny na pozawerbalne przejawy uczuć dziecka – zażenowanie, skrępowanie, wstyd, lęk, przerażenie, smutek, poczucie winy.
3. Reaguj na te uczucia, pomagając dziecku poradzić sobie z nimi: „Widzę, że jesteś skrępowana, to naturalne w takiej sytuacji”; „Ludzie zazwyczaj wstydzą się, kiedy mówią o takich przeżyciach”, „Nie powstrzymuj płaczu, płacz pomaga”.
4. Poinformuj dziecko o tym, co się będzie dalej działo. Nie zmyślaj, nie podawaj fałszywych informacji, nie dawaj gwarancji bez pokrycia.
5. Zaproponuj wsparcie: „Czy jest coś, w czym mogę spróbować Ci pomóc?”.
6. Zapytaj, czy chce się skontaktować z kimś bliskim.
7. Zaakceptuj odmowę.
8. Zapewnij dyskrecję, jednak poinformuj, że w sytuacji popełnienia przestępstwa mogą zaistnieć okoliczności, w których twoim obowiązkiem będzie ujawnienie informacji odpowiednim organom.
9. Okaż dziecku zainteresowanie oraz życzliwość, poświęć mu czas.
10. Więcej słuchaj, mniej mów – ważne jest, aby dać czas dziecku na wypowiedzenie się. Nie bój się ciszy, wytrzymaj ją.
11. Daj dziecku przestrzeń do mówienia o tym, o czym chce mówić.
12. Nie wpytuj o szczegóły. Zadając pytanie, zastanów się, czemu je zdajesz. Czy to pytanie ma zaspokoić twoją ciekawość, czy ma służyć pogłębieniu kontaktu, uzyskaniu ważnej informacji potrzebnej do udzielenia pomocy.
13. Daj dziecku odczuć, że wierzysz w to, co mówi.

14. Zapewnij dziecko, że nie jest odpowiedzialne za to, co mu się przydarzyło.
15. Nie oceniaj. Nie zadawaj pytań, w których zawarta jest ocena, np. „Dlaczego nie wezwałeś pomocy/nie uciekłeś?”, „Dlaczego mu/jej uwierzyłeś”, „Czemu się na to zgodziłeś/eś, skoro wiedziałeś...?” itp. Z reguły wzbudza to poczucie winy u dziecka, a także wprawia je w zakłopotanie, ponieważ często nie rozumie ono przyczyn zachowań własnych i innych osób. Poza tym nie znasz sytuacji i doświadczeń dziecka, które mogły wpłynąć na jego zachowania.
16. Nie przytulaj dziecka, nie dotykaj go, chyba że o to prosi – kontakt fizyczny może je przestraszyć i „zamknąć”, dotyk może mu się źle kojarzyć, budzić traumatyczne wspomnienia, zwłaszcza w kontekście wcześniejszego wykorzystania.

Załącznik nr 8

**Protokół ze spotkania
w sytuacji procedury interwencji, gdy nastąpiło podejrzenie, że dziecko doświadcza
przemocy ze strony pracownika Ośrodka Szkoleniowego Fundacji ETOH**

Data,

Osoby uczestniczące w spotkaniu:

Ze strony Fundacji ETOH

Rodzice/opiekunowie

1.....
2.....

1.....
2.....

Przebieg spotkania:

.....
.....
.....
.....
.....

Ustalenia końcowe:

.....
.....
.....
.....
.....

Podpis pracowników Fundacji ETOH oraz rodziców/opiekunów

.....
.....

Załącznik nr 9

Ankieta monitorująca poziom realizacji Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży

Treść pytania	tak	nie	uwagi
1. Czy znasz treść dokumentu Standardy Ochrony Dzieci i Młodzieży przed krzywdzeniem			
2. Czy wiesz, jakie sytuacje mogą wskazywać, że dziecko jest zagrożone skrzywdzeniem?			
3. Czy znasz procedury reagowania na podejrzenie lub stwierdzenie krzywdzenia dziecka na terenie obiektu?			
4. Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w Standardach Ochrony Dzieci i Młodzieży przed krzywdzeniem?			
a) Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)			
b) Czy podjąłeś/aś jakieś działania: jeśli tak – jakie, jeśli nie – dlaczego? (odpowieź opisowa)			
5. Czy masz jakieś sugestie zmian dotyczących Standardów Ochrony Dzieci i Młodzieży przed krzywdzeniem? (odpowieź opisowa)			

Załącznik nr 10

Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu w Ośrodku Szkoleniowym Fundacji ETOH

Ze względu na charakter pracy w Ośrodku oraz fakt, że każdy z pracowników ma kontakt codzienny z dziećmi i małoletnimi przebywającymi w Ośrodku, każdy z kandydatów na pracownika podlega następującej procedurze

1. Dyrektor Fundacji ETOH pozyskuje dane kandydata/kandydatki, które pozwolą jak najlepiej poznać jego/jej kwalifikacje, w tym stosunek do wartości podzielanych przez placówkę, takich jak ochrona praw dzieci i szacunek do ich godności.
2. Placówka musi zadbać, aby osoby przez nią zatrudnione (w tym osoby pracujące na podstawie umowy zlecenie oraz wolontariusze/stażyści) posiadały odpowiednie kwalifikacje do pracy z dziećmi oraz były dla nich bezpieczne. W powyższym celu ma prawo żądać danych (w tym dokumentów) dotyczących:
 - a. wykształcenia,
 - b. kwalifikacji zawodowych,
 - c. przebiegu dotychczasowego zatrudnienia kandydata/kandydatki.
3. W każdym przypadku placówka musi posiadać dane pozwalające zidentyfikować osobę przez nią zatrudnioną, niezależnie od podstawy zatrudnienia. Placówka powinna zatem znać:
 - a. imię (imiona) i nazwisko,
 - b. datę urodzenia,
 - c. PESEL,
 - d. dane kontaktowe osoby zatrudnianej.
4. Dyrektor Fundacji ETOH może poprosić kandydata/kandydatkę o referencje z poprzedniej placówki.
5. Dyrektor Fundacji ETOH pobiera dane osobowe (imię i nazwisko, data urodzenia, PESEL, nazwisko rodowe, imię ojca, imię matki) kandydata/kandydatki, potrzebne do sprawdzenia jego/jej danych w Rejestrze Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym.
6. Wydruk z Rejestru jest przechowywany w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariusza/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
7. Kandydat/kandydatka przedstawia informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomani (Dz.U. z 2003 r. poz. 172 oraz z 2022 r. poz. 2600) lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

8. Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie, przedkłada również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydania informacji dla ww. celów.
9. Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich.
10. Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
11. Pracownicy/osoba nowo zatrudniona po zapoznaniu się z Polityką ochrony dzieci i młodzieży przed krzywdzeniem, podpisują oświadczenie o zapoznaniu się z nią.
12. Pracownicy podpisują zobowiązanie do przestrzegania zasad ochrony dzieci i młodzieży.